

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Illvstri Regi Danorvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

butionis accrescat, & nos devotionem tuam possimus meritò commendare. Datum Laterani 11. Kal. Martij, anno undecimo.

*VNIVERSIS CLERICIS
Abbatie Farfensis in Sabinesi
diocesi constitutis.*

*Epist. 8.
De libertate
monasterij Far-
fensis.*

Cum inter venerabilem fratrem nostrum Iohannem Sabinensem Episcopum & dilectos filios Abbatem & conventum Farfensem controversia vertetur, eodem Episcopo jus episcopale petente tam in monasterio Farfensi quam in ejus Ecclesiis in sua diocesi constitutis, sex duntaxat exceptis, in quibus idem Abbas & monachi ei jus episcopale minimè denegabant, ipsis è contrario respondentibus quòd ipsorum monasterium tam in capite quam in aliis ejus membris erat prorsus exemptum & nulli nisi apostolicæ sedi subiectum, nos visis, auditis, & intellectis attestacionibus, instrumentis, & allegationibus utrinque productis, de consilio fratrum nostrorum eos & successores ipsorum absolvimus in perpetuum ab impetitione quam contra ipsos idem Episcopus super sui monasterij subiectione movebat, decernentes ipsum monasterium à cuiuslibet præterquam Romani Pontificis jurisdictione liberum esse penitus & exemptum, & super hoc eidem Episcopo perpetuum silentium duximus imponendum. Super Ecclesiis autem eorum, sex illis exceptis, in Sabinesi diocesi constitutis hoc exigente iustitia sententialiter diffinivimus ut in præstatione decimarum, oblationum & mortuorum, necnon ordinatione clericorum, & dedicatione basilicarum, Sabinesi Episcopo nullatenus teneantur, quoniam super his cognovimus eas per privilegia prædecessorum nostrorum penitus absolutas. Unde super iis ei silentium imponentes, eos ab ipsius impetitione decrevimus absolvendos. In ceteris autem quæ ad jus episcopale pertinere noscuntur ipsas Ecclesias ei & successoribus ejus decrevimus in perpetuum esse subiectas, & super iis eidem Episcopo dictum Abbatem & monachos sententialiter condemnamus; hoc ad majorem cautelam expresso, ut ipsi in eisdem Ecclesiis liberam eligendi sacerdotes & alios clericos habeant potestatem. Quocirca universitati vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus ad locum ad quem idem Episcopus vos duxerit evocandos sine difficultate qualibet accedatis, audi-

turi & recepturi mandatum ipsius juxta tenorem sententiæ promulgatæ. Alioquin sententiæ quam ipse propter hoc in vos rationabiliter duxerit promulgandam, firmiter observetis. Datum Laterani v. Non. Martij, anno XI.

*PATRIARCHÆ IEROSOLYMITANO
apostolica sedis Legato.*

Ad nostram noveris audientiam pervenisse quòd de assensu & voluntate nobilis viri Comitis Tripolitani & quorundam civium Antiochenorum populus & quædam pars cleri Græcorum, Dei timore postposito, in Antiochena provincia Patriarcham Græcum intrudere præsumperunt, cui clerici Græci, qui venerabili fratri nostro Antiocheno Patriarchæ fidelitatis exhibuerant juramenta dignitatibus & beneficiis de manu ejus receptis, contra proprium juramentum temerè adherentes, Patriarchæ præfati observare renuunt interdictum, & Latinos excommunicationi & interdicto suppositos recipiunt ad divina. Quia igitur tanta præsumptionis audaciam transire conniventibus oculis nec possumus nec debemus, fraternitati tuæ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus si res ita se habet, memoratum intrusum omnino deponas, & à tota provincia facias removeri, & contradictores per censuram ecclesiasticam sublato appellationis impedimento compescens, eidem Comiti necnon Majori & Consulibus Antiochenis sub pœna excommunicationis inhibeas ne dictum intrusum aut clericos Græcos in tali rebellione temerè manutenere præsumant. Datum Laterani 1v. Non. Martij, anno undecimo.

ILLVSTRI REGI DANORVM.

Si Deus scientiarum dominus præscientiæ nobis spiritum infudisset, ab homine iniquo & doloso providentiùs nobis cavissemus & tibi; qui licet forsitan de lacu calamitatis in quem conciderat apostolico liberari præsidio minimè meruisset, consilio tamen Dei sapienter omnia disponens per sollicitudinem nostram erutus est ab ipso, ut eo demum ingrato gratiæ sibi factæ, quod facile contra eum non poterat exerceri pro dubiis, liberius fieret pro flagitiis manifestis. Nuper quidem Bremensis & Hammeburgensis Ecclesiarum procuratoribus, super eo quòd Waldemarum Episcopus à Bremensi Capitulo Canonice Hammeburgensibus inconsultis in

*Epist. 9.
Ne Græcos in
coram rebel-
lione manuce-
neat.*

*Vide lib. 10.
epist. 114.*

*Epist. 10.
De electione
Archiepiscopi
Bremensis.
Vide lib. 10.
epist. 209.*

suum fuerat Archiepiscopum postularus, ad nostram presentiam destinatis, dilectus filius Petrus Præpositus Roskildensis, vir utique providus ac fidelis, à regia supervenit serenitate transmissus. Qui Episcopo ipso in nostra presentia proponente quòd per te bonis tam episcopalibus quam etiam patrimonialibus fuerat destitutus, de quibus restitui postulabat à nobis, prudenter ex adverso respondit quòd non rite poterat restitutionis auxilium implorare, cum ipse se duxerit spoliandum habitum clericalem derelinquens, regium sibi titulum usurpavit. Insuper læsæ majestatis, apostasiæ, adulterij, perjuri, dilapidationis, & conspirationis crimina eidem obiciens, proponebat, non solum ei fore restitutionis beneficium denegandum, sed etiam postulationem de ipso factam penitus respuendam; præsertim cum irregularis existeret, utpote de duplici adulterio procreatus, ejusque dispensatio fuerit olim ab apostolica sede per subreptionem obtenta, suppresso quòd esset spurius, & expresso quòd existeret naturalis; cum & paternæ incontinentiæ imitator filios habeat post sacros ordines generatos. Nos igitur iis & aliis diligenter auditis quæ in auditorio nostro fuere solemniter allegata, licet supplicationibus nobis factis super postulatione prædicta inclinasset forsan benignius aures nostras, si cum apostolicæ sedis honore, salute animæ nostræ, utilitate Bremensis Ecclesiæ, necnon absque tuo tuique regni dispendio fieri potuisset, maxime cum per hoc à multis nos crederemus inquietationibus expediri, postulationem tamen ipsam de consilio fratrum nostrorum, rebus sic se habentibus, non duximus admittendam, cum & Episcopi petitio, per quam sibi episcopatum restitui cupiebat, postulationi de ipso factæ ut ad aliam transferretur Ecclesiæ contraria videretur. Nuntiis autem Bremensibus sic duximus respondendum, ut quoniam hujus negotij pendeat eventus, & ignorabatur an in brevi posset idem negotium expediri, suæ curarent Ecclesiæ providere. Verum ad ea quæ pacis sunt intendentes, petitionem ipsius super restitutione tam episcopatus quam patrimonij sibi plenarie faciendâ in favorem ecclesiasticæ libertatis duximus admittendam, concedentes eidem ut si fortè se nollet regiæ sublimitati committere, per procuratorem idoneum restitutionem acciperet corporalem, & ipse interim in quo mallet

loco maneret tibi meritò non suspecto. Qui cum respondisset se velle per procuratorem idoneum restitutionis beneficium obtinere, ac de loco in quo mansurus esset interim deliberatorias inducias accepisset, ingratus demum gratiæ sibi factæ, fraudulenter & contumaciter à nobis illicitatus aufugit. Vnde nos ex parte omnipotentis Dei patris & filij & spiritus sancti, auctoritate quoque beatorum Apostolorum Petri & Pauli ac nostra, excommunicamus & anathematizamus eundem, postulationem de ipso factam, qua omnino reddidit se indignum, penitus reprobantes. Quam profectò sententiam per quamplures Archiepiscopos & Episcopos, prout tam nos quam idem nuntius tuus expedire cognovit, mandavimus solemniter publicari. Principem * quoque de cuius favore forsitan idem Waldemarus frustra confidit auctoritate litterarum nostrarum moneri fecimus & induci ut ei nullum præstet auxilium vel favorem, sed ipsum tamquam excommunicatum evitet, neque per ipsum aut propter ipsum permittat in Ecclesia Dei scandalum suboriri, per quod etiam contra se posset non leve scandalum generari, cum nos tantæ malignitatis audaciam in eodem nolimus Episcopo sub dissimulatione transire. Bremensi verò Capitulo dedimus in præceptis ut convocatis in unum qui ad electionem fuerint advocandi, post commonitionem venerabilis fratris nostri Magdeburgensis Archiepiscopi eis factam, cui super hoc dirigimus scripta nostra, personam idoneam infra mensem præficient sibi per electionem canonicam in pastorem. Alioquin Archiepiscopo ipsi mandavimus ut auctoritate nostra suffultus, cum consilio religiosorum & prudentum virorum, talem eis ex tunc in Pontificem personam assignet quæ tanto congruat oneri & honori; si qui forsitan, quod non credimus, de clero seu populo præsumperint se opponere aut dicto Waldemaro favere, temeritatem eorum per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo. Præterea tantæ nequitie magnitudinem odio persequendo profectò, regiæque volendo plenius providere quieti, cogitavimus infra nos, & cum fratribus nostris demum tractatum habuimus diligentem, si foret ad depositionem ejusdem Episcopi procedendum. Super quo tandem consilio maturiore providimus quòd ipsius calcaneum observantes, adhuc aliquantulum præstolemur, ut si fortè quip-

* id est, Philippum Ducem Sæviæ, ut patet ex epist. 227. lib. 10.

piam contra te vel etiam regnum tuum, immo contra nos, seu venis contra se in eorum alterutro tentaverit machinari, licet conatus ipsius divino praesidio nostraque sollicitudine ac tuo studio resistentibus in nullo valeat prevalere, per quod utique non solum ista sed majori se redderet poena dignum, ad confusionem ipsius eo liberius quò justius procedamus; quamquam & hoc providerimus ad cautelam, ne in barathrum desperationis submersus liberius & efficacius in principio malignetur, qui si fuerit in primo conatu delusus, velut anguis conciso capite suae malignitatis virus ulterius effundere non valebit. Quocirca regalem magnificentiam monemus attentius & propensius exhortamur quatenus divinae congratulando justitiae, quae te quodam modo justificasse videtur ab illo, ea quae hactenus facta sunt debita prosequens gratitudine, sic futurorum eventum longanimi patientia praestoleris ut tamen prudenti conamine diligenter occurras incurisibus malignorum; ne quid deficiat ad cautelam, regium nobis interim beneplacitum rescripturus, ut eo demum plenius intellecto, sicut procedendum fuerit procedamus. Nos enim tam in iis quam in aliis, quantum cum Deo & nostra possumus honestate, quae ad pacem tuam proveniant & honorem intendimus efficaciter promovere. Super quo jamdictus Praepositus nostram tibi referre valebit expressius voluntatem. Qui siquidem in prudentia illa & fide nostra tibi referre poterit qua tua nobis ipse portavit; propter quod non immerito ipsum duximus tuae celsitudini commendandum. Datum Laterani.

**ARCHIEPISCOPO TYRONENSI,
& Parisiensi & Nivernensi Episcopis.**

*Epist. 11.
Ne debita aut
usura per bien-
nium exigantur
à crucesignatis.*

Inter cetera quae proficiant ad abolendam de Provinciae partibus haereticam pravitatem relatum est nobis hoc specialiter expedire, ut debitores qui alieno aere tenentur, à creditoribus suis cessantibus interim expectentur usuris quandiu ibi pro negotio fidei laborabunt, & Clericis pro eodem volentibus laborare negotio concedatur suos redditus per biennium obligare. Quocirca fraternitati vestrae per apostolica scripta mandamus quatenus auctoritate nostra suffulti super hujusmodi statutis & faciatis firmiter observari quod secundum Deum in tanta necessitate noveritis Ecclesiae suae negotio expedire. Datum Laterani.

**HENRICO ILLUSTRIS
Constantinopolitano Imperatori.**

Cum à catholicis Imperatoribus fuerit constitutum, sicut legales edocent functiones, ut quilibet Ecclesiae & piis locis legare liberè valeat bona sua, serenitatem tuam rogamus attentius & monemus & exhortamur in Domino quatenus si Milites vel alij possessiones suas Ecclesiae legare voluerint, nullatenus impedias, vel te ipsum opponas, sed ea saltim cum onere suo ipsis legari permittas liberè ac quietè. Quod si forsan aliquis de possessionibus quae fuerunt Ecclesiarum ipsis legavit Ecclesiae positus in extremis, quia idem non sua dimittere sed potius restituere videtur ablata, auctoritate praesentium districtius inhibemus ne id praesumas per te vel alios impedire. Alioquin venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopo Variensi & Episcopo Panidensi nostris domus districtius in praecipis ut contradictores quoslibet per censuram ecclesiasticam sublato cujuslibet contradictionis & appellationis impedimento compescant. Datum Laterani 1v. Idus Martij, anno undecimo.

*Epist. 11.
Ut non impediatur legata in
Ecclesia.*

**ARCHIEPISCOPO VARISIENSI
& Episcopo Panidensi.**

Cum à catholicis Imperatoribus fuerit constitutum &c. in eundem ferè modum usque impedire. Quocirca discretionis vestrae per apostolica scripta praecipiendo mandamus quatenus quoslibet qui apostolicae sedis inhibitione contempta id impedire praesumpserint, per censuram ecclesiasticam sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo à praesumptione hujusmodi compescatis. Datum ut in alia.

*Epist. 11.
Executoriis
per eodem.*

**POTESTATI ET POPULO
Venerorum Constantinopolim commorantibus.**

Cum à catholicis Imperatoribus fuerit constitutum &c. usque impedire. Alioquin dilectis filiis Decano, Cantori, & Thesaurario sanctae Sophiae Constantinopolitanis nostris damus litteris in praecipis ut contradictores quoslibet &c. ut in alia. In eundem modum eisdem.

*Epist. 14.
De caldem.*

**NOBILIBVS VIRIS BARONIBVS
apud Constantinopolim commorantibus.**

Cum à catholicis Imperatoribus &c. ut supra usque impedire. Alioquin venerabilibus fratribus nostris Variensi Archiepiscopo & Salombreae & Kallipolis Episcopis

*Epist. 14.
De caldem.*